

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Bakalářská práce

Daňové kvóty z daně z příjmů – srovnání Česká
republika a Slovenská republika

Vedoucí práce:

Ing. Zita Drábková

Autor:

Jana Švecová

České Budějovice 2009

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Daňové kvóty z daně z příjmů – srovnání Česká republika a Slovenská republika“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a údajů, které jsou uvedeny v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích, dne 30.3.2009

Poděkování:

Děkuji Ing. Zitě Drábkové za odborné vedení a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

V Českých Budějovicích, dne 30.3.2009

Abstract

Tax share is macroeconomic indicator to compare tax burden by individuals and legal entity in several states. This thesis was interested in tax share of income taxes. I have found data for calculation of tax share and I have interested in tax share progress in Czech Republic and in Slovakia. I needed these data to compare tax burden in these states.

Practical part of the thesis is focused on comparing tax shares in these states in years from 1999 to 2007. The aim of this thesis was searching differences between tax shares. The tax shares were not the same in every year. I found out that tax burden in Slovakia is lower than in Czech Republic. Many factors affect tax share. I have focused on tax rates and non-taxable parts of the tax base in years between years 1999 and 2007.

Key words – tax share, income tax, tax rate, non-taxable parts of the tax base

Obsah

1. Úvod.....	9
2. Metodika	10
3. Daně	12
3.1. Daň z příjmů fyzických osob	13
3.2. Daň z příjmů právnických osob	14
4. Hrubý domácí produkt	15
4.1. Produkční metoda	15
4.2. Výdajová metoda	15
4.3. Důchodová metoda	16
5. Daňová kvóta	17
5.1. Daňová kvóta jednoduchá (čistá).....	17
5.2. Daňová kvóta složená (souhrnná).....	17
5.3. Daňová kvóta konsolidovaná.....	17
6. Vývoj daňových kvót z daní z příjmů v ČR (1993-2007)	18
6.1. Vývoj daňové kvóty z daně z příjmů FO	18
6.2. Vývoj daňové kvóty z daně z příjmů PO	19
7. Vývoj daňových kvót z daní z příjmů v SR (1998-2007).....	21
7.1. Vývoj daňové kvóty jednoduché z daně z příjmů FO	21
7.2. Vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO.....	22
8. Srovnání daňových kvót po roce 1993	24
9. Důvody vzniku rozdílného daňového zatížení.....	26
9.1. Rok 1993.....	26
9.2. Roky 1994 – 1997	27
9.3. Rok 1998.....	27
9.3.1. Sazby daní.....	27
9.3.2. Nezdanitelná část základu daně	28
9.4. Rok 1999.....	28
9.4.1. Sazby daní.....	29
9.4.2. Nezdanitelná část základu daně	29
9.5. Rok 2000.....	30
9.5.1. Sazby daní.....	30
9.5.2. Nezdanitelná část základu daně	31
9.6. Rok 2001	31
9.6.1. Sazby daní.....	32
9.6.2. Nezdanitelná část základu daně	32
9.7. Rok 2002.....	33
9.7.1. Sazby daní.....	34
9.7.2. Nezdanitelná část základu daně	35
9.8. Rok 2003.....	36
9.8.1. Sazby daní.....	36
9.8.2. Nezdanitelná část základu daně	37
9.9. Rok 2004.....	37
9.9.1. Sazby daní.....	38
9.9.2. Nezdanitelná část základu daně	38

9.10.	Rok 2005.....	38
9.10.1.	Sazby daní.....	39
9.10.2.	Nezdanitelná část základu daně	39
9.11.	Rok 2006.....	40
9.11.1.	Sazby daní.....	41
9.11.2.	Nezdanitelná část základu daně a slevy na dani	41
9.12.	Rok 2007.....	42
9.12.1.	Sazby daní.....	43
9.12.2.	Nezdanitelná část základu daně a slevy na dani	43
9.13.	Rok 2008.....	44
9.13.1.	Sazby daní.....	44
9.13.2.	Nezdanitelné části daně a slevy na dani.....	44
9.14.	Daňové zatížení právnických osob v roce 2008	45
10.	Složené daňové kvóty v zemích Evropské Unie od roku 1995	47
11.	Závěr.....	48
11.1.	Doporučení pro Českou republiku.....	49
	Seznam použité literatury	50
	Seznam tabulek.....	51
	Seznam grafů	51

1. Úvod

Daňová kvóta je makroekonomický ukazatel, který slouží k porovnávání daňového zatížení občanů v jednotlivých státech. V této práci se budu zabývat specifickou daňovou kvótou z daně z příjmů jak právnických tak i fyzických osob.

Je vhodné vědět, jak si Česká republika stojí na mezinárodním žebříčku, co se týče daňového zatížení. Tato bakalářská práce se bude zabývat právě tímto žebříčkem a vývojem českých daňových kvót od roku 1993, kdy se Česká republika stala samostatnou.

Jak už bylo řečeno, daňová kvóta slouží k porovnávání daňového zatížení občanů na mezinárodní úrovni. Proto se budu zabývat ještě jedním státem, a to naším sousedem Slovenskou republikou, se kterým budu konfrontovat jednotlivé roční daňové kvóty. Cíl práce je zjistit, jaké je daňové zatížení na Slovensku a porovnat ho se zatížením v Čechách. Pokud budou daňové kvóty rozdílné, pokusím se najít veličiny, které ovlivnily různé daňové zatížení. Budu vycházet z tvrzení, že nejvíce ovlivňují daňové zatížení osob sazby daní a nezdánitelné části základu daně.

2. Metodika

Jedním z cílů této bakalářské práce je nalézt potřebná data k tomu, abych mohla vypočítat daňovou kvótu v České a Slovenské republice. Daňová kvóta jednoduchá se vypočítá podle vzorce:

Vybrané daně do veřejného rozpočtu

Hrubý domácí produkt

Pro výpočet daňové kvóty z daně z příjmů si tento vzorec upravím:

Vybrané daně z příjmů fyzických osob

HDP

Vybrané daně z příjmů právnických osob

HDP

K výpočtu budu využívat údaje z internetových stránek Ministerstva financí ČR, dále ze stránek Českého statistického úřadu, údaje ze statistických ročenek z jednotlivých let srovnávaného období. Ke zjištění slovenské kvóty využiji údaje ze stránek *Ministerstva financií SR* a údaje ze stránek *Štatistického úradu SR*.

Ke zjištění výsledků využiji dvě hlavní metody. První je založena na pozorování nalezených dat a jejich interpretaci. Druhá metoda, jak už sám název této práce napovídá, je metoda srovnávání. Tuto metodu budu používat v praktické části práce.

Dalším cílem této bakalářské práce je hledání rozdílů mezi českými a slovenskými kvótami v jednotlivých letech. Hypotéza, kterou se zde pokusím vyvrátit, je, že rozdíly mezi českými a slovenskými kvótami neexistují. Pokud ale tyto rozdíly najdu, budu zjišťovat jejich příčiny.

Na daňové zatížení působí mnoho faktorů. Mě bude zajímat zejména:

- ✓ sazba daně
- ✓ nezdanitelné části základu daně

- ✓ daňové zvýhodnění na děti,
- ✓ odpisové doby,
- ✓ společné zdanění manželů.

V této bakalářské práci se budu věnovat pouze prvním dvěma položkám, tedy vývojem sazeb daní fyzických osob a právnických osob v jednotlivých letech a nezdanitelnými částmi základu daní.

Česká republika: Nezdanitelná část základu daně je částka, kterou si může fyzická osoba odečíst od základu daně. Od roku 2006 jsou zavedeny tzv. slevy na dani, které se odečítají od již vypočtené daně. Tyto položky a částky najdu v §35 zákona o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb.). Jsou to slevy na:

- ✓ poplatníka,
- ✓ vyživovanou manželku/-a
- ✓ pro částečného invalidního důchodce,
- ✓ pro plně invalidního důchodce,
- ✓ pro držitele průkazu ZTP/P,
- ✓ na poplatníka soustavně se připravujícího na budoucí povolání studiem,
- ✓ na vyživované dítě¹.

Slovenská republika: nezdanitelné části daně jsou podle slovenského zákona:

- ✓ Základná (na daňovníka)
- ✓ na manželku/manžela
- ✓ za platené príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie,
- ✓ za platené finančné prostriedky na účelové sporenie,
- ✓ za platené poisťné na životné poisťenie.²

V této práci budu používat pouze nezdanitelné části základu daně na „daňovníka“ a na manželku/manžela, v některých letech použiji pro ilustraci i daňové zvýhodnění na dítě.

¹ Jedná se o daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle §35c zákona č.586/1992 Sb.

² PIRŠELOVÁ, Dagmar. *Www.epi.sk* [online]. 2008 [cit. 2009-03-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/Main/ArticleShow.ascx&ArtID=8390&LngID=0>>.

3. Daně

Daně jsou největším příjmem do veřejného rozpočtu, mohou nabývat různých forem, a proto je nutné je jasně definovat podle vlastností, které musí mít.

Daň je:

- ✓ Povinná, zákonem uložená platba
- ✓ Plyne do veřejného rozpočtu
- ✓ Nenávratná
- ✓ Neekvivalentní
- ✓ Zpravidla neúčelová
- ✓ Zpravidla pravidelně se opakující

Podle českého daňového systému rozdělujeme daně na:

a) *Přímé*

Tyto daně přímo ovlivňují disponibilní důchod fyzických i právnických osob, vypočítávají se z předmětu daně poplatníka, který je zpravidla povinen tuto daň sám odvést.

Do přímých daní se zahrnují:

- ✓ Daně z příjmů
 - Daň z příjmů fyzických osob
 - Daň z příjmů právnických osob
- ✓ Daně majetkové
 - Daně z nemovitostí
 - Daň z pozemků
 - Daň ze staveb
 - Daň silniční
 - Daně převodové
 - Daň dědická
 - Daň darovací
 - Daň z převodu nemovitosti

b) *Nepřímé*

Nepřímé daně mají nedaňový dopad, jsou součástí cen různých výrobků. Tyto daně vybírá a odvádí jiná osoba než poplatník.

Rozděluje se na:

- ✓ **Universální**
 - Daň z přidané hodnoty
- ✓ **Selektivní**
 - Daně spotřební
 - Daň z minerálních olejů
 - Daň z alkoholu
 - Daň z tabákových výrobků
 - Energetické daně
 - Daň ze zemního plynu
 - Daň z pevných paliv
 - Daň z elektřiny
 - Cla

c) *Ostatní*

Ostatní daňové příjmy nelze vždy jednoznačně přiřadit k přímým nebo nepřímým daním. Do této skupiny řadíme pojistné na sociální pojištění a místní poplatky.

3.1. Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby trvale se zdržující na území České republiky. Poplatníci mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.³

Předmětem této daně jsou:

- ✓ Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky
- ✓ Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti
- ✓ Příjmy z kapitálového majetku
- ✓ Příjmy z pronájmu
- ✓ Ostatní příjmy.⁴

³ Zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 2 odst. 2

Příjmem se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený směnou.

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za které se pro účely daně z příjmů FO považuje kalendářní rok, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů není stanoveno jinak.⁵

3.2. Daň z příjmů právnických osob

Poplatníky této daně jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, a i organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu. Poplatníci, kteří mají na území ČR své sídlo nebo místo svého vedení, kterým se rozumí adresa místa, ze kterého je poplatník řízen, mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdroje na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.⁶

Předmětem daně jsou příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li dále stanoveno jinak. Základem daně je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje, a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období.⁷

⁴ zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů § 3 odst. 2

⁵ zákon č.586/1992 Sb.o daních z příjmů § 5

⁶ zákon č.586/1922 Sb., o daních z příjmů § 17 odst.3

⁷ zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů § 18

4. Hrubý domácí produkt

Hrubým domácím produktem rozumíme peněžní vyjádření hodnoty statků a služeb, které byly nově vytvořeny na určitém území za dané časové období. Časové období bývá zpravidla jeden kalendářní rok. Tento ukazatel se používá pro stanovení výkonnosti ekonomiky.⁸ Hrubý domácí produkt je toková veličina, zajímá nás její vývoj za určité časové období, nikoliv jeden údaj.

Počítá se třemi metodami:

- 1) Produkční metodou
- 2) Výdajovou metodou
- 3) Důchodovou metodou

Všechny metody představují jiný pohled na totéž. Do HDP se nezapočítávají služby, které lidé vykonávají mimo oficiální trh, jedná se například o práci na zahradě nebo vaření. Taktéž se do HDP neuvádí ilegální produkce, např. výroba a prodej drog, prostituce.

4.1. Produkční metoda

HDP se počítá jako součet hrubé přidané hodnoty na určitém území za určité období a čistých daní na produkty, které nejsou rozvrženy do sektorů a odvětví.

$HDP = \text{produkce} - \text{mezispotřeba} + \text{daně z produktů} - \text{dotace na produkty}^9$

4.2. Výdajová metoda

HDP se vypočte jako součet výdajů za zboží, který odpovídá ceně tohoto zboží. Započítávají se pouze finální výrobky, tzn. takové výrobky, které již nejsou vstupem další výroby (nebudou v přidané hodnotě jiného zboží).

⁸ www.wikipedia.org [online]. 2009, 24.2.2009 [cit. 2008-10-29]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Hrub%C3%BD_dom%C3%A1c%C3%AD_produktd>.

⁹ www.czso.cz [online]. 2009 [cit. 2008-10-29]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/hruby_domaci_produktd_hdp>.

HDP = výdaje na konečnou spotřebu + tvorba hrubého kapitálu + vývoz výrobků a služeb – dovoz výrobků a služeb

4.3. *Důchodová metoda*

V ekonomice platí, že každý výdaj je důchodem (příjmem) nějaké osoby. HDP lze tedy také vyjádřit jako součet důchodů, v tomto případě nepočítáme s daněmi.

HDP = náhrady zaměstnancům + daně z výroby a z dovozu – dotace + čistý provozní přebytek + čistý smíšený důchod + spotřeba fixního kapitálu

5. Daňová kvóta

Daňová kvóta je makroekonomický ukazatel, který představuje podíl daní (případně i další složky veřejných příjmů) na hrubém domácím produktu. Vyjadřuje se v procentech a zobrazuje míru daňového zatížení občanů v daném státě, tj. jak velký díl nezůstává těm, kdo důchod vytvořili, ale rozděluje se prostřednictvím veřejných fondů na daňovém principu. Používá se hlavně pro mezinárodní srovnání.

Daňovou kvótu rozdělujeme na:

- ✓ Daňovou kvótu jednoduchou
- ✓ Daňovou kvótu složenou
- ✓ Daňovou kvótu konsolidovanou

5.1. *Daňová kvóta jednoduchá (čistá)*

V čitateli zlomku pro výpočet této kvóty se objevují pouze příjmy, které se jako daně skutečně označují.

5.2. *Daňová kvóta složená (souhrnná)*

Daňová kvóta složená zahrnuje kromě již zmíněných daní i příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, ve srovnání s jednoduchou kvótou je tedy lepší kvóta složená. Tyto platby mají též charakter daní, a proto sem právem patří.

5.3. *Daňová kvóta konsolidovaná*

Zamezuje duplicitnímu započtení příjmů. V České republice by měla vyloučit to, že část pojistného na veřejném zdravotním pojištění je financována ze státního rozpočtu, tedy z vybraných daní. Nejvydatnějším rozdílem mezi tím, co se zahrnuje do čisté a konsolidované daňové kvóty, je pojistné sociálního pojištění.¹⁰

¹⁰ Vančurová, A., Láchová, L.: Daňový systém ČR 2008, VOX, 2008, str. 32

6. Vývoj daňových kvót z daní z příjmů v ČR (1993-2007)

6.1. Vývoj daňové kvóty z daně z příjmů FO

Daňovou kvótu tedy mohou spočítat podle výše zmíněných vzorců. K výpočtu daňové kvóty jednoduché musím znát hodnoty HDP a vybraných daní do veřejného rozpočtu. Tyto údaje jsem získala z makroekonomických predikcí Ministerstva financí ČR a z webových stránek Českého statistického úřadu, k výpočtu jsem použila tyto tabulky:

tabulka 1-vývoj daňových příjmů FO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
daň	29,7	54,5	68,6	80,5	87,9	94,9	95,3	98,3
rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
daň	104,4	114,4	123	134,8	136,1	137,5	145,8	

Zdroj: Makroekonomická predikce MF ČR

*uvedené hodnoty jsou v miliardách Kč

tabulka 2-vývoj HDP 1990-2007 v ČR

rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
HDP	626,2	753,8	842,6	1 020,3	1 182,8	1 381,0	1 567,0	1 679,9	1 829,4
rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
HDP	1 887,3	1 959,5	2 352,2	2 464,4	2 577,1	2 814,8	2 983,9	3 215,6	3 530,2

Zdroj: www.czso.cz

*uvedené hodnoty jsou v miliardách Kč

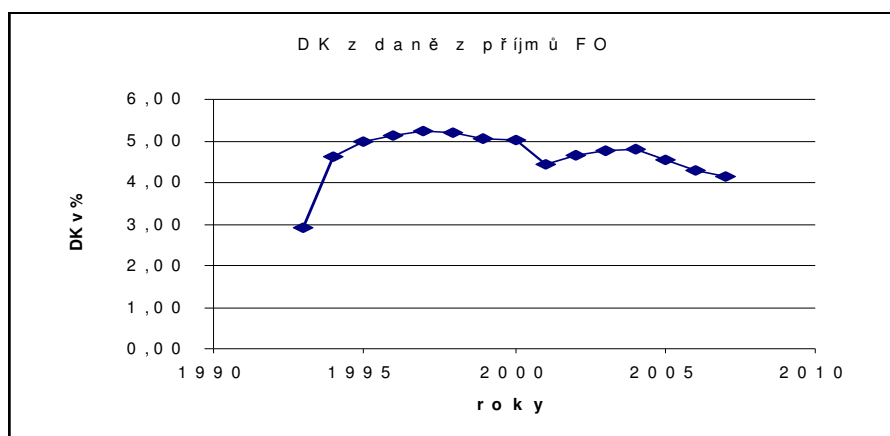
Konečně mohu přistoupit k výpočtu jednoduché daňové kvóty z daně z příjmů fyzických osob.

tabulka 3-vývoj daňové kvóty z daně z příjmů FO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
DK v %	2,91	4,61	4,97	5,14	5,23	5,19	5,05	5,02
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
DK v %	4,44	4,64	4,77	4,79	4,56	4,28	4,13	

Zdroj: vlastní výpočet

graf 1-vývoj daňové kvóty z daně z příjmů FO (ČR)

Největší nárůst vidíme mezi lety 1993 a 1994, celkem o skoro 2 procentní body. Mezi lety 2000 a 2001 klesla daňová kvóta o necelý 1 procentní bod, avšak v grafu je vidět dost veliký „skok“. Průměrná hodnota je 4,65 %.

6.2. Vývoj daňové kvóty z daně z příjmů PO

Tuto kvótu vypočítám obdobně jako daňovou kvótu z daní z příjmů fyzických osob, jen zaměníme vybrané daně z příjmů FO za daně z příjmů PO. Ve jmenovateli zůstává HDP, které již je výše uvedené.

tabulka 4-vývoj daně z příjmů PO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
daň	70	63,8	66,5	61,8	55,6	67,6	70,1	75,8
rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
daň	92	105,7	115,9	132	133,8	138,3	147,5	

Zdroj: Makroekonomická predikce MF ČR

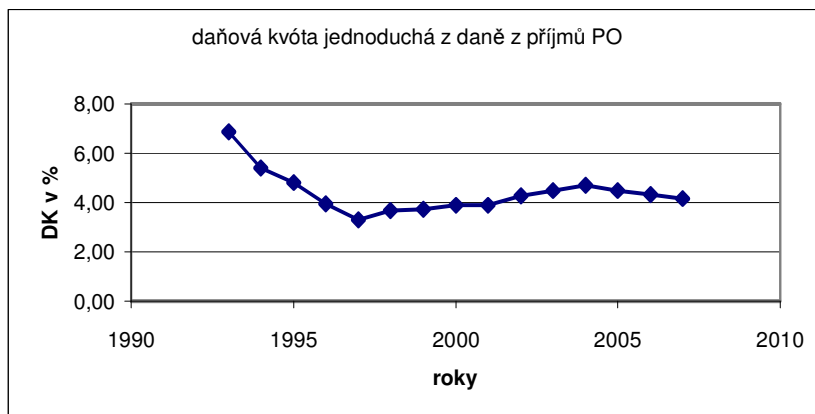
*uvedené hodnoty jsou v miliardách Kč

tabulka 5-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
DK	6,86	5,39	4,82	3,94	3,31	3,70	3,71	3,87
rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
DK	3,91	4,29	4,50	4,69	4,48	4,30	4,18	

Zdroj: vlastní výpočet

graf 2-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO (ČR)

Tato daňová kvóta od roku 1993 do roku 1997 ostře klesala celkově o 4 procentní body. Mezi lety 1998 až 2004 kvóta pomalu rostla, aby od roku 2005 opět mírně klesala. Průměrná hodnota této kvóty je 4,4 %.

7. Vývoj daňových kvót z daní z příjmů v SR (1998-2007)

7.1. Vývoj daňové kvóty jednoduché z daně z příjmů FO

Podle již výše uvedeného vzorce a za použití výše uvedených dat vypočítám daňovou kvótu z daně z příjmů FO.

Potřebné hodnoty jsou uvedeny v tabulkách.

tabulka 6-daně z příjmů FO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
daně						29,37	30,38	25,4
rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
daně	27,73	25,63	39,79	25,25	27,93	25,86	33,09	

Zdroj: Ministerstvo financí SR

*uvedené hodnoty jsou v miliardách Sk

tabulka 7-HDP 1993-2006 v SR

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
HDP	512,8	544,7	581,45	619,26	684,31	749,53	787,54	857,41
rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
HDP	969,81	1 066,94	1 160,92	1 286,16	1 451,08	1 612,09	1 852,80	

Zdroj: Státní úřad SR

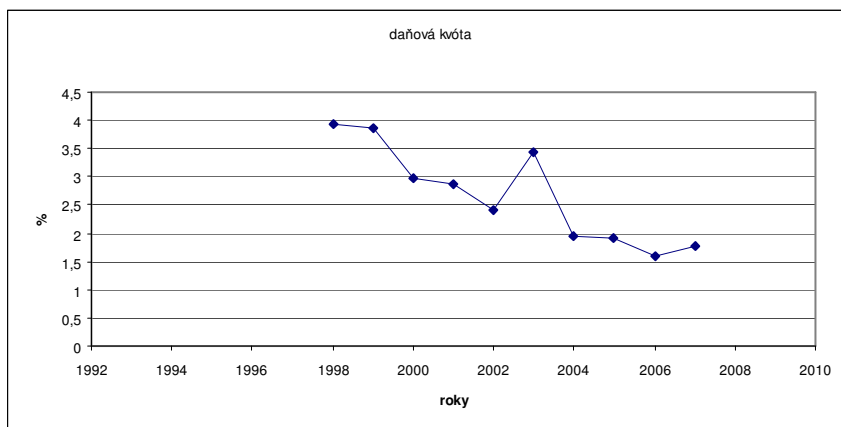
* uvedené hodnoty jsou v miliardách Sk

tabulka 8-daňová kvóta z daní z příjmů FO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
DK v %						3,92	3,86	2,96
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
DK v %	2,86	2,4	3,43	1,96	1,92	1,6	1,79	

Zdroj: vlastní výpočet

graf 3-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů FO (SR)

O vývoji daňového zatížení na Slovensku se nedá jednoznačně říct, zda klesá nebo stoupá. Mohla bych říct, že od roku 1995 do roku 2002 daňová kvóta klesá. V letech 2002 a 2003 je zaznamenán na grafu obrovský skok. Čím byl způsoben, se dozvíme v praktické části této práce. Od roku 2004 daňové zatížení dále klesá.

7.2. Vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO

K výpočtu opět použiji výše uvedený vzorec, tj. poměr vybraných daní na HDP, taktéž výše uvedeném.

tabulka 9 - daně z příjmů PO (SR)

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
daň						24,61	21,96	25,1
rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
daň	20,21	25,997	30,65	35,31	42,07	38,31	47,26	

Zdroj: Ministerstvo financí SR

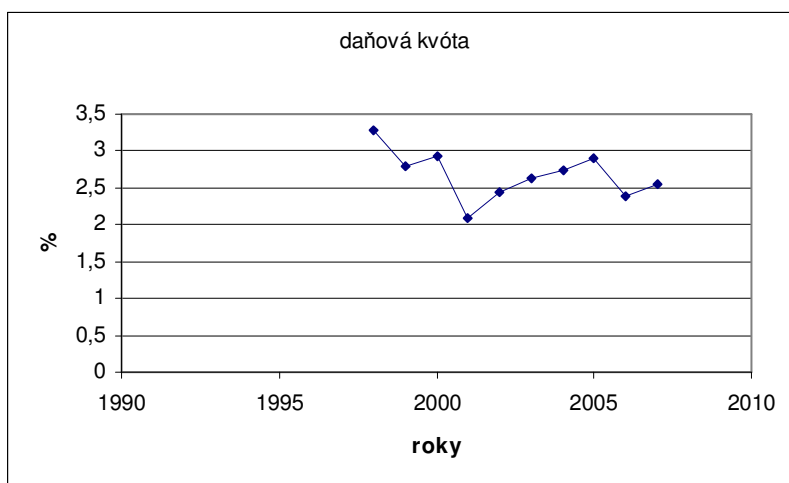
*uvedené hodnoty jsou v miliardách Sk

tabulka 10 – daňová kvóta z daně z příjmů PO

rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
DK v %						3,28	2,79	2,93
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
DK v %	2,08	2,44	2,64	2,75	2,9	2,38	2,55	

Zdroj: vlastní výpočet

graf 4-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO (SR)

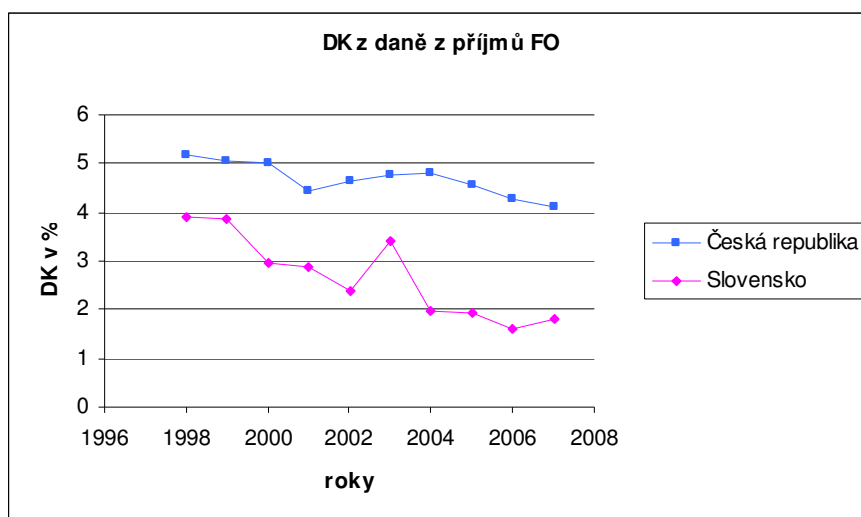

Opět vidíme zajímavý graf, kde v letech 2000 a 2001 nejvíce kleslo daňové zatížení, celkem o necelý jeden procentní bod. Od roku 2002 daňová kvóta mírně stoupala až do roku 2005. Od roku 2006 se daňové zatížení zvýšilo.

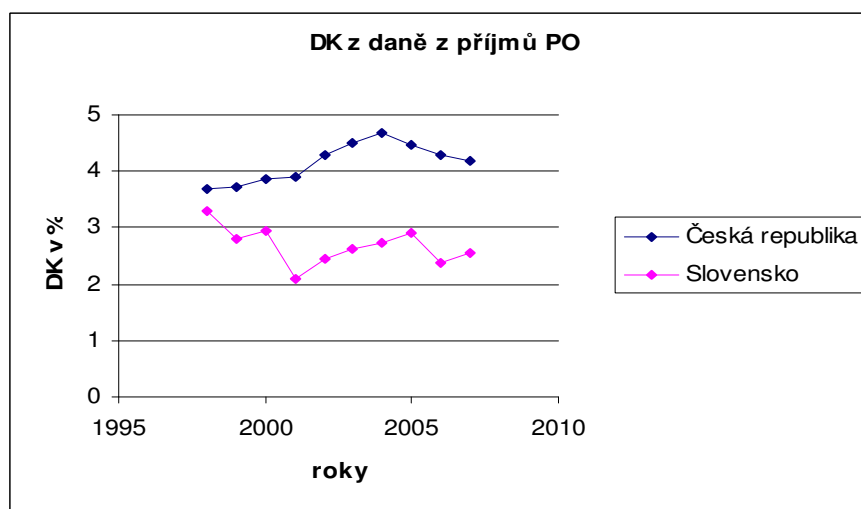
8. Srovnání daňových kvót po roce 1993

K přehlednějšímu srovnání si vytvořím grafy, do kterých zanesu daňové kvóty již výše vypočtené. Srovnám zvláště daňovou kvótu z příjmů právnických a fyzických osob.

graf 5 - srovnání daňových kvót z příjmů FO

graf 6-srovnání daňových kvót z daně z příjmů PO

Těmito grafy tedy mohu popřít hypotézu uvedenou výše a to tu, že daňové kvóty obou zemí v daném roce budou stejné. Vidíme, že daňové zatížení na Slovensku se pohybuje většinou o 1 procentní bod níže než v České republice. Daňová kvóta z daně z příjmů

právnických osob na Slovensku přibližně kopíruje vývoj české kvóty v letech 2001 až 2005. Kvóty z daně z příjmů fyzických osob se pohybují v rozmezí od 1,5 % do 5,3 %, kvóty z daní z příjmů právnických osob pak v rozmezí od 2 % do 7 %. Průměrná výše kvóty z daní z příjmů právnických osob je 3,5 %, u osob fyzických je tento průměr o několik desetín vyšší, tedy 3,7 %.

9. Důvody vzniku rozdílného daňového zatížení

Jak již víme, daňová kvóta z daní z příjmů je podíl vybraných daní z příjmů fyzických nebo právnických osob do veřejného rozpočtu a velikostí hrubého domácího produktu. Rozdíly mezi daňovými kvótami v různých zemích závisí na těchto dvou faktorech. Velikost a vývoj přímých daní (tedy i daní z příjmů fyzických a právnických osob) závisí především na sazbě těchto daní a velikosti základu daně. K nižšímu daňovému základu a tím i nižšímu daňovému zatížení přispívají zejména slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti.

V českém daňovém systému existuje několik slev na dani. Jsou to slevy na poplatníka, daňové zvýhodnění na dítě, sleva na dani na manžela/manželku, dále jsou to slevy na dani pro částečněho invalidního důchodce a pro osoby s plným invalidním důchodem, pro držitele průkazu ZTP/P a sleva na dani pro osoby soustavně se připravující na studium (dále studenty).

Ve slovenském daňovém systému je situace obdobná pouze s jedním rozdílem. Ve slovenském zákoně není zakotvena sleva na dani pro studenty.

Při hledání rozdílů mezi daňovým zatížením v obou státech se zaměřím zejména na sazbu jednotlivých daní v každém roce tohoto porovnání, dále na nezdánitelné části daně a slevy na dani, které také ovlivňují základ daně.

9.1. Rok 1993

Dne 1.1.1993 vznikly dvě nové republiky, Česká republika a Slovenská republika. Díky tomu, že několik desítek let byly součástí jednoho celku, měly stejné základy např. práva, legislativy nebo daňového systému. A právě ten mě bude zajímat.

Celý daňový systém se odvíjí od toho, jaké priority vyznává daná vláda a jakým směrem zaměřuje ekonomiku. Před rokem 1989 byl daňový systém ovlivněn centrálně plánovanou ekonomikou. Systém zdanění příjmů právnických osob byl nejednotný, zdanění bylo závislé na právní a organizační formě podniků.

Po roce 1989 se změnila politická situace a tím pádem se musel změnit i daňový systém. Základ tohoto systému tvořily a dodnes tvoří daně z příjmů fyzických a

právnických osob, daň z přidané hodnoty a spotřební daně. V roce 1992 byl schválen zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který nastartoval tuto daňovou reformu v České republice. Tento zákon byl později několikrát novelizován, avšak základ zůstal, např. vymezení poplatníka daně, předmětu daně nebo základ daně. Nejvíce se v tomto zákoně za celou jeho existenci změnila sazba daně.

Na Slovensku byla situace obdobná. V roce 1992 byl také přijat zákon č. 586/1992 Z. z. V uvedeném zákoně byly stanoveny dvě daně – daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Tento zákon byl několikrát novelizován.

9.2. Roky 1994 – 1997

Bohužel se mi nepodařilo najít potřebná data k tomu, abych mohla vypočítat daňovou kvótu z daně příjmů na Slovensku a následně jí porovnat s českou daňovou kvótou.

9.3. Rok 1998

Daňové zatížení v České republice bylo u fyzických osob 5,19 % a u osob právnických 9,7 %. Daňové kvóty byly 3,92 % pro FO a 3,28 % pro PO.

Po srovnání těchto kvót zjistíme, že na Slovensku bylo daňové zatížení u fyzických osob o 1,27 procentního bodu nižší než v Čechách. Daňové zatížení u právnických osob v tomto srovnání zaznamenalo větší rozdíl, celkem o 6,42 procentního bodu. Vyšší zatížení je opět v České republice.

9.3.1. Sazby daní

Daňové zatížení se odvíjí zejména od sazeb daní a od slev na daních. Sazba daně u fyzických osob podle zákona č.586/1992 Sb.,o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, byla v roce 1998 progresivní a u právnických osob byla jednotná sazba stanovena na 35 %. Sazba daně pro zdanění příjmů právnických osob na Slovensku byla 29 % a pro fyzické osoby byla progresivní.

Rozdíly ve výši daňových kvót z daní z příjmů jsou způsobeny sazbami daní. Rozdíl mezi sazbou daně z příjmů u PO činí celých 6 %.

Sazby daní z příjmů fyzických osob vidíme v následujících tabulkách.

tabulka 11-sazby daně z příjmů FO v SR (1998)

Základ daně	daň	Ze základu převyšujícího
0 – 90 000,-	12%	
90 000,- - 150 000,-	10 800,- + 20%	90 000,-
150 000,- - 240 000,-	22 800,- + 25%	150 000,-
240 000,- - 396 000,-	45 300,- + 30%	240 000,-
396 000,- - 564 000,-	92 100,- + 35%	396 000,-
564 000,- - 1 128 000,-	150 900,- + 40%	564 000,-
Více než 1 128 000,-	37 6 500,- + 42%	1 128 000,-

Zdroj: zákon č. 586/1992 Z.z., o daních z příjmů (ve znění pozdější novely č. 168/1998)

tabulka 12-sazby daně z příjmů FO v ČR (1998)

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
0	91 440 Kč	15%	
91 440 Kč	183 000 Kč	13 716 Kč + 20%	91 440 Kč
183 000 Kč	274 200 Kč	32 028 Kč + 25%	183 000 Kč
274 200 Kč	822 600 Kč	54 282 Kč + 32%	274 200 Kč
822 600 Kč	více	230 316 Kč + 40%	822 600 Kč

Zdroj: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění novely č.210/1997

9.3.2. Nezdanitelná část základu daně

Nezdanitelná část základu daně ovlivňuje základ daně a následně i daňové zatížení fyzických osob. Nezdanitelná část základu daně je částka, kterou si může fyzická osoba odečíst od svého základu daně a tím si snížit základ daně a tím i samotnou splatnou daň.

9.4. Rok 1999

Daňové zatížení FO bylo v ČR 5,05 % a v SR 3,86 %. U právnických osob byla kvóta 3,71 % v ČR a 2,79 % v SR. Při srovnání vidíme, že zatížení fyzických osob v České republice bylo o 1,19 procentního bodu vyšší než na Slovensku. Stejně tomu bylo i u právnických osob, jen rozdíl mezi daňovými kvótami je téměř nepatrný (rozdíl činí 0,92 procentního bodu).

9.4.1. Sazby daní

Sazby daně z příjmů právnických osob činily v ČR 35 % a ve SR 29 %. To potvrzuje velikost vybraných daní uvedených výše. Vidíme, že na daních z příjmů se vybralo více v České republice bezesporu díky vyšší sazbě daně.

Sazby daní z příjmů fyzických osob v roce 1999 v České a Slovenské republice byly stejné jako předešlý rok. Tyto sazby byly opět progresivní. Toto poukazuje na nepatrný rozdíl mezi daňovými kvótami v daném roce.

9.4.2. Nezdánitelná část základu daně

Podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění jeho pozdějších novel, si poplatníci (fyzické osoby) mohli snížit základ daně o několik položek. Přehledně je vidíme v následující tabulce.

tabulka 13-nezdánitelná část základu daně (ČR, SR,1999)

Položky	ČR (v Kč)	SR (v Sk)
Na poplatníka	34 920,-	38 760,-
Na vyživované dítě	21 600,-	16 800,-
Na manžela/-ku	19 884,-	38 760,-
Pro částečně invalidního důchodce	6 540,-	
Pro plně invalidního důchodce	13 080,-	
Pro držitele průkazu ZTP/P	45 780,-	
Pro studenta	10 464,-	

Zdroj: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ve znění pozdějších novel)

Příklad na daňové zatížení FO

Průměrná mzda v Čechách činila 12 797 Kč a na Slovensku 10 278 Sk. Za rok si průměrný Čech vydělá 153 546 Kč a průměrný Slovák 123 336 Sk. Ke snížení základu daně využijí nezdanitelné části na poplatníka, na vyživované dítě a na manžela/-ku.¹¹

¹¹ nejčastěji využívané nezdanitelné části základu daně

<i>položky</i>	<i>ČR-průměrná mzda</i> <i>153 546 Kč</i>	<i>SR-průměrná mzda</i> <i>123 336 Sk</i>
<i>Na poplatníka</i>	<i>-34 920,-</i>	<i>- 38 760,-</i>
<i>Na dítě</i>	<i>-21 600,-</i>	<i>- 16 800,-</i>
<i>Na manžela/-ku</i>	<i>- 19 884,-</i>	<i>- 38 760,-</i>
<i>Upravený ZD</i>	<i>77 160,-</i>	<i>29 016,-</i>
<i>Daň</i>	<i>11 565,-</i>	<i>3 480,-</i>
<i>Daňové zatížení</i>	<i>7,5 %</i>	<i>2,8 %</i>

Opět se zde potvrdil výsledek z předcházejícího roku a to ten, že vyšší daňové zatížení je v České republice, ať už se jedná o fyzické nebo právnické osoby. Rozdíl mezi daňovou kvótou z daní z příjmů PO i FO se vzhledem k roku 1998 ještě více prohloubil. Tento jev způsobil vývěr větších příjmů do českého veřejného rozpočtu.

9.5. Rok 2000

Daňové zatížení v ČR bylo u fyzických osob 5,02 % a u právnických osob 3,87 %. Ve Slovenské republice bylo zatížení příjmů fyzických osob 2,96 % a u osob právnických 2,92 %. Vidíme, že rozdíl mezi daňovými kvótami z daně z příjmů FO je 2,06 procentního bodu. Jedná se o zatím největší „skok“ mezi kvótami. Rozdíl mezi daňovým zatížením právnických osob není tak velký, je to pouze 0,95 procentního bodu. Čím je tedy způsobena diference mezi kvótami?

9.5.1. Sazby daní

Podle zákona o daních z příjmů ve znění jeho pozdějších novel je sazba daně pro právnické osoby v ČR stanovena na 31 %, na Slovensku je sazba stanovena na 29 %. Rozdíl v sazbách daní dělá „pouhé“ 2 procentní body, které mají za následek rozdíl v daňovém zatížení o 2,06 procentního bodu.

Jak vypadaly sazby daní z příjmů fyzických osob? To se dozvíme z následujících tabulek.

tabulka 14-sazby daně z příjmů FO v ČR (2000)

Základ daně (v Kč)	daň	Ze základu převyšujícího
0 – 102 000,-	15%	
102 000,- - 204 000,-	15 300,- + 20%	102 000,-
204 000,- - 312 000,-	35 700,- + 25%	204 000,-
312 000,- a více	62 700,- + 32%	312 000,-

Zdroj: zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů upraven předpisem z roku 1999

tabulka 15-sazby daně z příjmů FO v SR (2000)

Základ daně (v Sk)	daň	Ze základu převyšujícího
0 – 90 000,-	12%	
90 000,- - 150 000,-	10 800,- + 20%	90 000,-
150 000,- - 240 000,-	22 800,- + 25%	150 000,-
240 000,- - 396 000,-	45 300,- + 30%	240 000,-
396 000,- - 564 000,-	92 100,- + 35%	396 000,-
564 000,- - 1 128 000,-	150 900,- + 40%	564 000,-
Více než 1 128 000,-	37 6 500,- + 42%	1 128 000,-

Zdroj: zákon č. 366/1999 Z.z., o daních z příjmů ve znění pozdějších novel

Sazby daní z příjmů fyzických osob byly v obou zemích progresivní. Ve slovenském zákoně je zakotveno 7 skupin pro zdanění příjmů, v České republice jsou tyto skupiny jen 4.

9.5.2. Nezdánitelná část základu daně

V České ani Slovenské republice se nezdánitelné částky základu daně nezměnily od předešlého roku.

9.6. Rok 2001

Daňové zatížení fyzických osob v České republice bylo 4,44 %, u právnických osob 3,91 %. Slovenská daňová kvóta z daně z příjmů FO byla 2,86 % a u právnických osob byla daňová kvóta 2,08 %. Při srovnání daňových kvót v ČR a SR vidíme, že rozpětí daňového zatížení fyzických osob se stále zvětšuje. V procentech tento rozdíl představuje 1,58 procentních bodů.

U daňové kvóty z daní z příjmů PO nastal velký pokles na Slovensku. Rozdíl mezi kvótami je 1,83 procentních bodů, přičemž daňové zatížení na Slovensku je opět nižší.

V tomto roce prožívalo Slovensko období stagnace, proto se nemůžeme divit, že příjmy z daní z příjmů právnických i fyzických osob do veřejného rozpočtu klesaly.

Podniky kvůli stagnaci začaly však investovat, aby se ekonomika nezpomalila úplně. Právě tyto investice byly „injekcí“ pro růst ekonomiky.

9.6.1. Sazby daní

Příjmy právnických osob byly zdaňovány stejnou sazbou jako předchozí rok, tj. 31 % (ČR) a 29 % (SR).

Pokud se budu zabývat daňovým zatížením fyzických osob, mohu říci, že stále klesá. V Čechách kleslo oproti předchozímu roku o 0,1 procentního bodu.

K výpočtu, kolik peněz zůstane průměrnému Čechovi a průměrnému Slovákovi po zaplacení daní, potřebuji sazby daní z příjmů pro fyzické osoby.

tabulka 16-sazby daní z příjmů FO v ČR (2001)

Základ daně	Daň	Ze základu převyšujícího
0 – 109 200,-	15%	
109 200,- - 218 400,-	15 300,- + 20%	109 200,-
218 400,- - 331 200,-	35 700,- + 25%	218 400,-
331 200,- a více	66 420,- + 32%	331 200,-

Zdroj: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů po novele v roce 2000

tabulka 17-sazby daně z příjmů FO v SR (2001)

Základ daně	daň	Ze základu převyšujícího
0 – 90 000,-	12%	
90 000,- - 150 000,-	10 800,- + 20%	90 000,-
150 000,- - 240 000,-	22 800,- + 25%	150 000,-
240 000,- - 396 000,-	45 300,- + 30%	240 000,-
396 000,- - 564 000,-	92 100,- + 35%	396 000,-
564 000,- - 1 128 000,-	150 900,- + 40%	564 000,-
Více než 1 128 000,-	37 6 500,- + 42%	1 128 000,-

Zdroj: zákon č. 366/1991 Z.z., o daních z příjmů

9.6.2. Nezdánitelná část základu daně

Tyto části snižují základ daně a tím i daňové zatížení fyzických osob. Nezdánitelné části základu daně v České republice a ve Slovenské republice vidíme v následující tabulce.

tabulka 18-nezdánitelná část základu daně (ČR, SR, 2001)

položka	Česká republika	Slovenská republika
Na poplatníka	38 040,-	38 760,-
Na dítě	23 520,-	11 400,-
Na manžela/-ku	21 720,-	12 000,-

Pro částečného invalidního důchodce	7 140,-	8 400,-
Pro plně invalidního důchodce	14 280,-	16 800,-
Pro držitele ZTP/P	50 040,-	48 000,-
Pro studenta	11 400,-	

Zdroj: zákony č. 586/1992 Sb., č.366/1999 Z.z.,o daních z příjmů ve znění novel

Ve slovenském zákoně není zakotvena nezdanitelná část základu daně pro studenty, v České republice je tato částka stanovena na 11 400 Kč. Většina těchto nezdanitelných částí základu daně je větší v České republice, jedná se o odpočty ze základu daně, které může fyzická osoba uplatnit na dítě, na manžela/-ku a dále se jedná o odpočet ze základu daně pro držitele průkazu ZTP/P. Díky nim se snižuje fyzickým osobám základ daně.

Uvedené sazby daní a nezdanitelné části základu daně aplikuji na příklad.

	<i>ČR – průměrná mzda</i>	<i>SR – průměrná mzda</i>
<i>Nezdanitelná část základu daně</i>	<i>177 516 Kč</i>	<i>148 380 Sk</i>
<i>Na poplatníka</i>	<i>- 38 040,-</i>	<i>- 38 760,-</i>
<i>Na dítě</i>	<i>- 23 520,-</i>	<i>- 11 400,-</i>
<i>Na manžela/-ku</i>	<i>- 21 720,-</i>	<i>- 12 000,-</i>
<i>Základ daně (upravený o nezdanitelné části základu daně)</i>	<i>94 236,-</i>	<i>86 220,-</i>
<i>Daň</i>	<i>14 130Kč</i>	<i>10 344Sk</i>

V kapitole 9.6.1. zjistím, do kterých skupin patří základ daně. Pro oba základy daně použiji první skupinu pro zdaňování a zjistím, že daňové zatížení na Slovensku je 12% a v Čechách 15%. Opět jsem prokázala, že vyšší zatížení je v České republice

9.7. Rok 2002

Tento rok byl pro Slovensko jedním z nejvýznamnějších z jeho historie. V září se konaly volby do Parlamentu a po nich dostalo Slovensko pozvánku do Evropské Unie. Stagnace z let 1999 a 2000 byla překonána a slovenská ekonomika byla nastartována také díky ekonomickým reformám a zahraničnímu obchodu. Slovenské HDP v tomto roce překročilo magickou hranici 1 bilionu slovenských korun. I to významně přispělo k vývoji ekonomiky. Slabé místo slovenské ekonomiky byl však počet nezaměstnaných.

Nezaměstnanost dosáhla 18,5 %. Byla schválena novela zákona o dani z příjmů, která řeší daňové prázdniny. Tento zákon omezuje poskytování daňových prázdnin pro zahraniční investory.

Díky tomu, že je na Slovensku vysoká nezaměstnanost, zaměstnavatelé si mohou vybírat zaměstnance i mzdu, jakou jim budou dávat. Daňové zatížení u fyzických osob tím pádem pokleslo. Naproti tomu se zatížení příjmů právnických osob zvýšilo. V České republice můžeme pozorovat obdobnou situaci, jen s tím rozdílem, že v Čechách je stále vyšší zatížení než na Slovensku.

9.7.1. Sazby daní

Sazba daně z příjmů PO zůstává v ČR stále na 31 %. Na Slovensku sazba klesá na 25 % z předchozích 29 %. Opět se setkáváme s rozdílem 6 procentních bodů mezi sazbami daní, které způsobily rozdíl mezi daňovým zatížením právnických osob o 1,86 procentního bodu. Na Slovensku byly daňové příjmy od PO opět nižší než v Čechách. Pokud přihlídneme ještě k nižší sazbě daně, lze opět říci, že jsem vyvrátila výše uvedenou hypotézu.

Jaké byly sazby daně pro fyzické osoby?

tabulka 19-sazba daně z příjmů FO v ČR (2002)

Základ daně	Daň	Ze základu převyšujícího
0 – 109 200,-	15%	
109 200,- - 218 400,-	15 300,- + 20%	109 200,-
218 400,- -331 200,-	35 700,- + 25%	218 400,-
331 200,- a více	66 420,- + 32%	331 200,-

Zdroj: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů po novele

tabulka 20-sazby daně z příjmů FO v SR (2002)

Základ daně	Daň	Ze základu převyšujícího
0- 90 000,-	10%	
90 000,- - 180 000,-	9 000,- + 20%	90 000,-
180 000,- -396 000,-	27 000,- + 28%	180 000,-
396 000,- - 564 000,-	84 400,- + 35%	396 000,-
564 000,- a více	146 280,- + 38%	564 000,-

Zdroj: zákony č. 366/1999 Z.z.,o daních z příjmů ve znění novel

9.7.2. Nezdánitelná část základu daně

Částky opět zobrazím přehledně do tabulky:

tabulka 21-nezdánitelná část základu daně (ČR, SR, 2002)

položka	Česká republika	Slovenská republika
Na poplatníka	38 040,-	38 760,-
Na dítě	23 520,-	16 800,-,-
Na manžela/-ku	21 720,-	12 000,-
Pro částečného invalidního důchodce	7 140,-	8 400,-
Pro plně invalidního důchodce	14 280,-	16 800,-
Pro držitele ZTP/P	50 040,-	48 000,-
Pro studenta	11 400,-	

Zdroj: zákony č. 586/1992 Sb. a č.366/1999 Z.z.,o daních z příjmů ve znění novel

Na Slovensku opět nemají nezdánitelnou část ze ZD pro fyzickou osobu soustavně se připravující na studium. Jediná změna oproti předcházejícímu roku je v položce na dítě na Slovensku. Ta se zvýšila z 11 400 Sk na 16 800 Sk.

Na příkladu ukážu, jaký vliv to zanechalo na daňovém zatížení.

Nezdánitelná část základu daně	ČR – průměrná mzda 190 392 Kč	SR – průměrná mzda 162 132 Sk
Na poplatníka	- 38 040,-	- 38 760,-
Na dítě	- 23 520,-	- 16 800,-
Na manžela/-ku	- 21 720,-	- 12 000,-
Upravený základ daně	107 112,-	94 572,-
Daň	16 067,-	12 423,-

V kapitole 9.7.1 zjistím, že upravený základ daně průměrného Slováka se zdaňuje sazbou uvedenou ve 2.skupině, průměrný Čech zdaňuje svůj základ daně sazbou z 1.skupiny. Daňové zatížení průměrného Slováka je 7,6% a průměrného Čecha 15%.

Větší daň z příjmů fyzických osob odvádí opět Čech.

9.8. Rok 2003

V roce 2003 jsou nejvíce patrné změny v celém hospodářství Slovenska, které mají na svědomí ekonomické reformy tehdejšího ministra financí Ivana Mikloše. Vyvedl slovenskou ekonomiku z krize a ne nadarmo se Slovensku začalo říkat „ekonomický tygr evropského kontinentu.“ Míra nezaměstnanosti klesla o necelé 2 procentní body¹². Pokles míry nezaměstnanosti způsobil, že zaměstnanci dostali mzdu, kterou tím pádem museli zdanit. Toto má za následek zvýšení daňové kvóty z daně z příjmů FO na Slovensku o 1 procentní bod. Tímto „skokem“ se slovenské daňové zatížení přiblížilo českému, které v té době bylo na úrovni 4,77 %.

U daňového zatížení právnických osob se žádný skok nekonal, obě (česká i slovenská) daňové kvóty pomalu ale jistě stoupají. Dá se však říci, že k tomu nemají žádný důvod.

9.8.1. Sazby daní

Sazby daní z příjmů PO zůstávají pořád na 31 % v ČR a na 25 % na Slovensku. Rozdíl mezi sazbami je 6 procentních bodů, rozdíl mezi daňovým zatížením je jen 1,86 procentních bodů.

Sazby daní pro zdanění příjmů FO v ČR vidíme v následující tabulce:

tabulka 22-sazby daní z příjmů FO v ČR (2003)

Základ daně	Daň	Ze základu přesahujícího
0 – 109 200,-	15%	
109 200,- - 218 400,-	16 380,- + 20%	109 200,-
218 400,- - 331 200,-	38 220,- + 25%	218 400,-
331 200,- - více	66 420,- + 32%	331 200,-

Zdroj: zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších novel

tabulka 23-sazby daní z příjmů FO v SR (2003)

Základ daně	Mezní sazba daně	Ze základu převyšujícího
0 – 90 000,-	10 %	

¹² ČSÚ. www.euroekonom.cz [online]. 2009 [cit. 2009-03-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroekonom.cz/grafy-data.php?type=slovensko-nezam-rok>>.

90 000,- - 180 000,-	20 %	90 000,-
180 000,- - 396 000,-	28 %	180 000,-
396 000,- - 564 000,-	35 %	396 000,-
564 000,- a více	38 %	564 000,-

Zdroj: zákon č. 366/1999 Z.z., o daních z příjmů

9.8.2. Nezdánitelná část základu daně

Podle §15 zákona o daních z příjmů (č.586/1992 Sb.) lze odečíst od základu daně několik částek. Tyto částky v České republice jsou stejné jako předchozí rok. Na Slovensku se snížila částka daňového zvýhodnění na dítě z 16 800 Sk (2003) na 4 800Sk.

Příklad na porovnání daňového zatížení

Průměrná mzda v ČR v roce 2003 byla 16 917 Kč. Za rok se jedná o částku 203 004 Kč. Průměrná mzda na Slovensku byla 14 365 Sk, za rok byla 172 380 Sk. Do výpočtu daňového zatížení aplikuji i nezdánitelné části daně.

položky	ČR – průměrná mzda 119 724 Kč	SR – průměrná mzda 172 380 Sk
Na poplatníka	- 38 040,-	- 38 760,-
Na vyživované dítě	- 23 520,-	- 4 800,-
Upravený základ daně	58 164,-	128 820,-
Daň	8 725,-	7 764,-
Daňové zatížení	7,3 %	4,5 %

Pokud srovnám daňové zatížení Čecha a Slováka, opět mi vzejde jako vítěz (tj. ten s nižším daňovým zatížením) Slovák.

9.9. Rok 2004

Daňová kvóta z daně z příjmů právnických osob v obou zemích pomalým tempem roste. Rozdíl mezi nimi je 1,95 procentního bodu, přičemž vyšší daňové zatížení je v České republice. „Naše země prožívá jedno z ekonomicky nejlepších období za poslední 3 roky. Hrubý domácí produkt roste o vysokých 4,1 procent (2. čtvrtletí),

průmyslová výroba prožívá zlaté časy, růst nezaměstnanosti se po několika letech zastavil.“¹³

„Od prvního ledna platí na Slovensku rovná 19-ti procentní daň. Stejnou daň tedy odvádí právnické i fyzické osoby a 19-ti procentní je i daň z přidané hodnoty (DPH) na veškeré zboží (včetně potravin). Díky této dani a dalším výhodám (nízké mzdové náklady, fiskální reforma, lepší se dopravní infrastruktura a celkově příznivé podnikatelské klima) se začíná Slovensko stávat středoevropským rájem pro investory.“¹⁴

Daňové zatížení fyzických osob na Slovensku znatelně kleslo oproti předchozímu roku o 1,47 procentního bodu. V České republice daňová kvóta z daní z příjmů FO oproti předchozímu roku nepatrně vzrostla.

9.9.1. Sazby daní

Příjmy PO v České republice byly v tomto roce zdaňovány sazbou 28%, na Slovensku byla zavedena rovná daň 19%. Příjmy slovenských fyzických osob byly taktéž zdaněny 19%-ní sazbou, v Čechách byla sazba daně progresivní stejně jako předchozí rok.

9.9.2. Nezdánitelná část základu daně

Odečítají se od základu daně a tím ovlivňují základ pro výpočet odvedené daně. Většina položek a částek je stejná jako předchozí rok, pouze částka daňového zvýhodnění na děti se v Čechách zvýšila z 23 520 Kč na 25 560,-.¹⁵ na Slovensku jsou tyto částky stejné už do roku 2002.

9.10. Rok 2005

České hospodářství je v poměrně dobré kondici, zisky velkých společností rostou, na druhé straně jsou však živnostníci a zaměstnanci zatěžováni stále se zvyšujícími odvody na sociální pojištění. Daňové kvóty z daní z příjmů PO i FO překvapivě pomalu

¹³ ZEMÁNEK, Josef. *Www.euroekonom.cz* [online]. 18.10.2004 [cit. 2009-03-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jz-podzim04>>.

¹⁴ ZEMÁNEK, Josef. *Www.euroekonom.cz* [online]. 29.3.2004 [cit. 2009-03-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jz-slovensko3>>.

¹⁵ Zdroj: zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších novel

klesají. Co se týká daňového zatížení, manželé od tohoto roku mají možnosti využít výpočet daně za společného základu daně, tzv. společné zdanění manželů.¹⁶

Slovensku se vedlo v tomto roce na hospodářském poli podstatně lépe než nám. Bylo čtvrtou zemí s nejrychlejším růstem ekonomiky v Evropě, nezaměstnanost a inflace klesly, mzdy naopak rostou. Daňové zatížení FO oproti předcházejícímu roku nepatrně kleslo, daňové zatížení PO však už několik let roste. Je to s podivem, protože sazba daně již několik let klesá a v roce 2004 byla dokonce zavedena rovná 19 % - ní daň.

9.10.1. Sazby daní

Jak už bylo výše řečeno, příjmy právnických osob jsou na Slovensku zdaňovány 19 %-ní daní, v Čechách se příjmy PO daní 26 %. Sazba daně pro příjmy slovenských fyzických osob je stejně jako u právnických 19 %, v Čechách od roku 2003 stále platí progresivní daň.

9.10.2. Nezdánitelná část základu daně

V §15 zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů najdeme částky, které si fyzická osoba může odečíst od svého základu daně, pokud jí na ně vznikne nárok. Částky a jednotlivé položky jsou uvedeny v tabulce.

tabulka 24-nezdánitelné části základu daně (ČR,SR, 2005)

Položka	ČR (v Kč)	SR (v Sk)
Na poplatníka	38 040,-	87 936,-
Na vyživované dítě	25 560,-	4 800,- ¹⁷
Na manžela/-ku	21 720,- ¹⁸	87 936,-
Pro částečného invalidního důchodce	7 140,-	
Pro plně invalidního důchodce	14 280,-	
Pro držitele ZTP/P	50 040,-	

¹⁶ FEHIMOVIČ, Nadia. *Www.finance.cz* [online]. 19.1.2006 [cit. 2009-03-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/60117/>>.

¹⁷ v tomto případě se jedná o částku, která se odečítá od vypočtené daně

¹⁸ lze uplatnit, pokud příjem manžel/-ky nepřesáhl za rok částku 38 040 Kč

Pro studenta	11 400,-	
--------------	----------	--

Zdroj:zákon č.586/1992 Sb. a č.595/2003 Z.z., o daních z příjmů ve znění pozdějších novel

Příklad na zdanění průměrné mzdy v ČR a v SR jsem zaznamenala přehledně do tabulky.

<i>Nezdanitelné části základu daně</i>	<i>ČR – průměrná roční mzda=228 360,-</i>	<i>SR – průměrná roční mzda=207 288 Sk</i>
<i>Na poplatníka</i>	<i>- 38 040,-</i>	<i>- 87 936,-</i>
<i>Na manžela/-ku</i>	<i>- 21 720,-</i>	<i>- 87 936</i>
<i>Upravený základ daně</i>	<i>168 600,-</i>	<i>31 416,-</i>
<i>Daň</i>	<i>28 260,-</i>	<i>5 970,-</i>

Průměrnému Čechovi nezůstane z jeho příjmu 12,38 %, průměrnému Slovákovi nezůstane 2,9 %. V tomto případě je vidět markantní rozdíl mezi zdaněním příjmů fyzických osob. Opět vyšší daňové zatížení je v České republice.

9.11. Rok 2006

V České republice hospodářství rostlo velmi pomalu, lze říci, že rostlo polovičním tempem než slovenské hospodářství. Nezaměstnanost v ČR klesla pod hranici 8 %, průměrná mzda překročila mez 20 000 Kč.

Slovenská ekonomika se zařadila mezi nejperspektivnější ekonomiky v Evropě. Hrubý domácí produkt meziročně vzrostl o 6 %, míra nezaměstnanosti klesla pod 10 %, bezesporu díky novým 100 000 pracovním místům.

Daňové zatížení PO i FO v obou zemích nepatrně kleslo. Rozdíl mezi daňovým zatížením FO v Čechách a na Slovensku se za poslední 3 roky velmi zvětšil. Pomyslné nůžky se rozevřely o skoro neuvěřitelných 2,68 procentního bodu. Důvody budu hledat hlavně v rovné 19% -ní dani na Slovensku. Tato sazba daně i celý daňový systém ve Slovenské republice je velmi transparentní a těžko se hledá nějaká „klička“, jak by se daně daly ještě více snížit.

9.11.1. Sazby daní

Příjmy slovenských fyzických i právnických osob byly zdaňovány jednotnou sazbou 19%. Příjmy českých právnických osob se zdanily sazbou 24 % a u příjmů fyzických osob byla opět progresivní daň.

tabulka 25-sazba daně z příjmů FO v ČR (2006)

Základ daně	Daň	Ze základu přesahujícího
0,- - 121 200,-	12 %	
121 200,- - 218 400,-	14 544,- + 19 %	121 200,-
218 400,- - 331 200,-	33 012,- +25 %	218 400,-
331 200,- a více	61 212,- + 32%	331 200,-

Zdroj: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

9.11.2. Nezdánitelná část základu daně a slevy na dani

V tomto roce byl novelizován zákon č. 586/1992Sb., o daních z příjmů a podle tohoto zákona si fyzické osoby mohou od již vypočtené daně odečíst tzv. slevy na dani. Lze je najít v §15 zákona o daních z příjmů.

Přehled slev a nezdanitelných částek je uveden v tabulce.

tabulka 26-nezdánitelná část základu daně a slevy na dani (ČR, SR, 2006)

položky	Česká republika (slevy na dani)	Slovenská republika (nezdánitelné částky)
Na poplatníka	7 200Kč	90 816 Sk
Na vyživované dítě	6 000 Kč	
Na manžela/-ku	4 200 Kč	90 816 Sk ¹⁹
Pro částečného invalidního důchodce	1 500 Kč	
Pro plně invalidního důchodce	3 000 Kč	
Pro držitele průkazu ZTP/P	9 600Kč	
Pro studenta	2 400 Kč	

Zdroj:zákon č.586/1992Sb. a č.595/2003 Z.z., o daních z příjmů

¹⁹ lze uplatnit, pokud manžel/-ka nemá za rok žádné příjmy

Příklad:

<i>Položky</i>	<i>ČR – průměrná mzda= 242 532 Kč</i>	<i>SR-průměrná mzda= 225 132 Sk</i>
<i>Na poplatníka</i>		<i>- 90 186,-</i>
<i>Na manžela/-ku</i>		<i>- 90 186,-</i>
<i>Základ daně</i>	<i>242 532,-</i>	<i>44 760,-</i>
<i>Daň</i>	<i>39 045,-</i>	<i>8 505,-</i>
<i>Slevy na dani</i>	<i>- 7 200,- (na poplatníka)</i>	
	<i>- 4 200,- (na manžela/-ku)</i>	
<i>Splatná daň</i>	<i>27 645,-</i>	<i>8 505,-</i>
<i>Daňové zatížení</i>	<i>11,4 %</i>	<i>3,8 %</i>

Z uvedeného příkladu vyplývá, že daňové zatížení je opět nižší na Slovensku. Další výhoda spočívá ve výpočtu daní v jednotlivých zemích. Na Slovensku je zavedena rovná 19% - ní daň, se kterou je výpočet daně velmi jednoduchý. Naproti tomu v České republice je výpočet složitý, musela jsem si podle základu daně najít sazbu daně a vybrat mezi čtyřmi skupinami, dále vypočítat daň a teprve od ní odečítat slevy na dani.

9.12. Rok 2007

Slovensko dále úspěšně pokračovalo ve využívání výsledků ekonomických reforem, které prodělalo od roku 2002. Jeho ekonomika stále roste tempem 10 % za rok, míra zdanění klesla v posledních letech o 10 procent²⁰, nezaměstnanost klesla pod 8 %, na Slovensko také stěhují zahraniční firmy svojí výrobu.

Pro Českou republiku byl tento rok ekonomicky úspěšný. HDP vzrostl meziročně o 5 %, míra nezaměstnanosti klesla na 7,7 %. Bohužel schodek státního rozpočtu se zvýšil na 97,3 mld. Kč.

Daňové zatížení v České republice bylo 4,13 % (FO) a 4,18 % (PO), na Slovensku bylo 1,79 % (FO) a 2,55 % (PO).

²⁰ ZEMÁNEK, Josef. *Www.euroekonom.cz* [online]. 10.12.2007 [cit. 2009-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroekonom.cz/analyzy-clanky.php?type=jz-slovensko9>>.

9.12.1. Sazby daní

Na Slovensku stále platí rovná daň pro fyzické i právnické osoby 19 %. V Čechách se příjmy právnických osob zdaňují sazbou 24 % a příjmy fyzických osob se zdaňují opět progresivně stejně jako předchozí rok.

9.12.2. Nezdánitelná část základu daně a slevy na dani

V Čechách si lze od loňského roku odečíst od daně tzv. slevy na dani, které jsou v ČR stejné jako v předchozím roce, na Slovensku se zvýšily částky pro nezdanitelnou část základu daně na poplatníka (95 616 Sk) a na vyživovaného manžela/-ku (také 95 616 Sk).

položky	Česká republika	Slovenská republika
Na poplatníka	7 200Kč	95 616 Sk
Na vyživované dítě	6 000 Kč	
Na manžela/-ku	4 200 Kč	95 616 Sk
Pro částečného invalidního důchodce	1 500 Kč	
Pro plně invalidního důchodce	3 000 Kč	
Pro držitele průkazu ZTP/P	9 600Kč	
Pro studenta	2 400 Kč	

Zdroj: § 15 zákona č.586/1992 Sb. a č.595/2003 Z.z., o daních z příjmů.

Příklad:

<i>Položky</i>	<i>ČR – průměrná mzda=</i> 260 328 Kč	<i>SR-průměrná mzda=</i> 241 752Sk
<i>Na poplatníka</i>		- 95 616,-
<i>Na manžela/-ku</i>		- 95 616,-
<i>Základ daně</i>	260 328,-	50 520,-
<i>Daň</i>	43 494,-	9 599,-
<i>Slevy na dani</i>	- 7 200,- (na poplatníka)	
	- 4 200,- (na manžela/-ku)	
<i>Splatná daň</i>	32 094,-	9 599,-

<i>Daňové zatížení</i>	<i>12,32 %</i>	<i>3,9 %</i>
------------------------	----------------	--------------

Daňové zatížení na Slovensku je opět nižší než v České republice. Je to opět způsobeno nezdanitelnými částmi základu daně a rovnou 19%-ní daní.

9.13. Rok 2008

Daňový systém v České republice prošel v tomto roce několika změnami. Jednou z nich je zavedení rovné daně pro zdaňování příjmů fyzických osob. Byla zavedena tzv. superhrubá mzda, což je vlastně součet hrubé mzdy zaměstnance a placeného pojistného na sociální zabezpečení a pojistné na veřejné zdravotní pojištění, které platí zaměstnavatel za zaměstnance. Z této superhrubé mzdy se vypočítává daň.

Na Slovensku zůstává vše při starém, slovenská ekonomika stále roste a spekuluje se i tom, zda Slovensko přijme euro v příštím roce.

9.13.1. Sazby daní

Právnícké osoby v České republice zdaňují své příjmy sazbou 21 %. U fyzických osob nastal obrovský skok z progresivního zdanění na jednu rovnou daň 15 %. Na Slovensku se příjmy fyzických i právnických osob pořád zdaňují sazbou 19 %.

9.13.2. Nezdanitelné části daně a slevy na dani

Položky	ČR (slevy na dani)	SR
Na poplatníka	24 840,-	95 616,-
Na manžela/-ku ²¹	24 840,-	95 616,-
Na vyživované dítě	10 680,-	
Pro částečného invalidního důchodce	2 520,-	
Pro plného invalidního důchodce	5 040,-	
Na studenta	4 020,-	
Pro držitele průkazu ZTP/P	16 140,-	

Zdroj: zákon č. 586/1992 Sb. a č. 595/2003 Z.z., o daních z příjmů

²¹ Pokud jeho/její příjmy nepřesáhnou za zdaňovací období částku 68 000 Kč

Příklad na zdanění průměrné mzdy

<i>Položky</i>	<i>ČR – průměrná mzda= 304 572,-</i>	<i>SR – průměrná mzda= 254 712 Sk</i>
<i>Na poplatníka</i>		<i>- 95 616 Sk</i>
<i>Na manželku</i>		<i>- 95 616 Sk</i>
<i>Základ daně</i>	<i>304 572 Kč * (1+35%)=411 173 Kč</i>	<i>63 480 Sk</i>
<i>Daň (15%, 19%)</i>	<i>61 676 Kč</i>	<i>12 062 Sk</i>
<i>Slevy na dani: na poplatníka</i>	<i>- 24 840 Kč</i>	
<i>Na manžela/-ku</i>	<i>- 24 840 Kč</i>	
<i>Splatná daň</i>	<i>11 996 Kč</i>	<i>12 062 Kč</i>
<i>Daňové zatížení</i>	<i>3,9 %</i>	<i>4,7 %</i>

Poprvé vyšlo daňové zatížení v České republice nižší než na Slovensku. Je to způsobeno hlavně slevami na dani, které jsou zavedeny v Čechách a odečítají se od již vypočtené daně. Slovenské fyzické osoby si odečítají nezdaniitelné části od základu daně.

9.14. Daňové zatížení právnických osob v roce 2008

V předchozích kapitolách jsem se zabývala pouze vývojem sazeb a nezdaniitelnými částmi daně u fyzických osob. Na jednoduchém příkladu zkusím demonstrovat, jaký dopad mělo zavedení jednotné sazby daně v České a Slovenské republice na zdanění příjmů právnických osob.

Příklad: Firma Příklad s.r.o. měla za zdaňovací období základ daně 5 000 000,-. V tomto roce vydala 836 000,- na vědu a výzkum. Darovala 2 500,- farnosti katolické církve a 50 000,- vrcholovému sportovci. Tato firma zaměstnává 30 přepočtených pracovníků, přičemž 15,7 pracovníků má zdravotní postižení. V minulém roce vykázala daňovou ztrátu 120 000,-.

	<i>Česká republika</i>	<i>Slovenská republika</i>
<i>Základ daně</i>	<i>5 000 000,-</i>	<i>5 000 000,-</i>

<i>Věda, výzkum</i>		- 836 000,-	- 836 000,-
<i>Dary</i>	<i>Farnosti církve</i>	- 2500,-	- 2500,-
	<i>Sportovci</i>	<i>Nelze uplatnit</i>	<i>Nelze uplatnit</i>
<i>Ztráta</i>		- 120 000,-	-120 000,-
<i>Upravený základ daně</i>		4 041 500,-	4 041 500,-
<i>Zaokrouhlený ZD</i>		4 041 000,-	4 041 500,-
<i>Daň (21%;19%)</i>		848 610,-	767 885,-
<i>Slevy na dani²²</i>	<i>50% daně</i>	-424 305,-	
	<i>Zdravotně postižení</i>	-282 600,-	
<i>Daň upravená</i>		141 705,-	767 885,-
<i>Daňové zatížení</i>		2,8%	15,3%

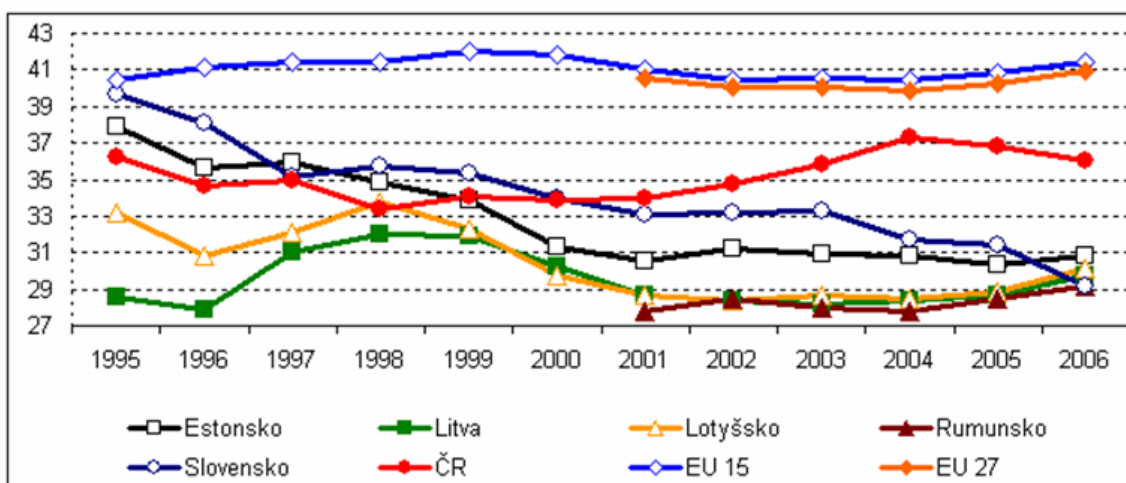
Daňové zatížení právnických osob je větší ve Slovenské republice. Hlavním důvodem tohoto zjištění je neexistence tzv. slev na dani v SR. Daň právnické osoby v ČR se snížila o dost velkou částku díky těmto slevám.

²² lze uplatnit pouze při splnění podmínky stanovené v §35 odstavce 1c zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

10. Složené daňové kvóty v zemích Evropské Unie od roku 1995

Česká republika přistoupila do Evropské Unie stejně se Slovenskou republikou dne 1.5.2004.

graf 7-vývoj daňových kvót v EU od roku 1995 do roku 2006

Zdroj: Eurostat (pozn. pro Rumunsko a EU 27 jsou data dostupná pouze od roku 2001)

Podle tohoto grafu z Eurostatu je patrné, že Slovenská republika si v daňovém zatížení nestojí špatně mezi státy EU. Daňové zatížení na Slovensku stále klesá, v roce 2006 dosáhlo hodnoty kolem 29 %.

Naproti tomu Česká republika je na tom podstatně hůře. Daňová kvóta od roku 1998 pomalu ale jistě roste a patří k nejvyšším v celé Evropě. To jsem se ostatně dozvěděla z již výše uvedených údajů.

Nejnižší daňové zatížení je v Rumunsku, pohybuje se mezi 27 a 29 %. Od roku 2001 je na tom podobně i Litva, jejíž daňové zatížení však mezi lety 1996 a 2001 zaznamenalo velký skok až ke 33 %.

Z grafu je zřejmé, že průměr daňových kvót v „Evropské 15“ je nejvyšší ze všech. Pohybuje se okolo 41 %.

11. Závěr

Ve své práci jsem se zabývala daňovou kvótou jednoduchou z daně z příjmů fyzických a právnických osob v České a Slovenské republice. Zjistila jsem daňové kvóty v jednotlivých letech od roku 1998 a vzájemně je porovnávala. Hypotéza, kterou jsem chtěla potvrdit, byla, že daňové zatížení v České republice a ve Slovenské republice je stejné. Tuto hypotézu jsem však během vypracování vyvrátila. Zjistila jsem, že daňové zatížení je nižší na Slovensku průměrně o jeden procentní bod, ať už se jedná o fyzické nebo právnické osoby.

Čím je tedy způsobeno rozdílné daňové zatížení? Daňové zatížení fyzických i právnických osob ovlivňuje řada faktorů. Zaměřila jsem se především na sazbu daní u právnických a fyzických osob a nezdanitelné části základu daně. Příjmy právnických osob se zdaňovaly v obou zemích jednou sazbou, příjmy fyzických osob se zdaňovaly progresivními sazbami. Toto tvrzení platilo do roku 2004, kdy na Slovensku byla zavedena rovná 19%-ní daň pro fyzické i právnické osoby. To způsobilo také prudký pokles daňového zatížení u fyzických osob na Slovensku. Díky tomu, že od roku 2004 byl zaveden na Slovensku velmi jednoduchý daňový systém, daňoví poplatníci neměli skoro žádnou možnost daňových úniků a do státní kasy se tím pádem vybralo o několik milionů víc než v předchozím roce, kdy platila ještě „složitější“ progresivní daň.

Dalším cílem této práce bylo zjistit, jak si obě republiky stojí v žebříčku daňových kvót v rámci Evropské Unie. Slovensko si v tomto srovnání vedlo o mnoho lépe než Česká republika. Daňové zatížení slovenských poplatníků daní od roku 1995 neustále klesá. V roce 2006 dosáhlo Slovensko na pomyslnou stříbrnou medaili. „Vítězem“ v tomto porovnání bylo Rumunsko. Na druhé straně tohoto žebříčku stály státy tzv. Evropské patnáctky. V závěsu za těmito zeměmi lze najít Českou republiku. Daňové zatížení u nás roste už od roku 1998. Od roku 2004 daňová kvóta v ČR pomalu klesá, ale stále nedosáhla na lepší místo v tomto žebříčku.

Česká republika tedy z tohoto srovnání opravdu nevyšla moc dobře. Naši zákonodárci nejspíš ještě nepochopili, že čím bude jednodušší daňový systém, tím méně bude daňových úniků a tím pádem se více vybere do státní kasy.

11.1. Doporučení pro Českou republiku

Ke zlepšení naší situace, co se týká daňového systému a výší daňových kvót, bych navrhla našim zákonodárcům, aby si vzali příklad ze Slovenské republiky. Od roku 2002 naši sousedi zavádějí četné ekonomické reformy, které se povětšinou nemíjí účinkem. Uvádím několik reforem jako příklad:

✓ Rovná daň: Tím, že zavedli rovnou daň v roce 2004, udělali mezi lidmi pořádek, všichni občané i firmy odvádějí do veřejného rozpočtu stejný díl ze svých příjmů. Jediná hrozba, která hrozí Slovensku (i celé EU), je harmonizace daní v celé Evropské Unii a zvýšení cen zboží (např. ropa, železo) na světových trzích.

✓ Reforma trhu práce: Slovenští zákonodárci vytvořili nový liberální zákoník práce a zavedli tvrdší podmínky pro vyplácení sociálních dávek.

✓ Reforma penzijního systému

✓ Zlepšení činnosti jednotlivých ministerstev: propuštění přebytečných zaměstnanců.

Na Slovensku se tyto reformy vyplatily, slovenské hospodářství si vede opravdu dobře. Podaří se to i u nás?

Seznam použité literatury

Kocourek, J., Suchna, V. **Nová právní úprava daní od roku 1993**. Praha: Eurounion, 1993.

Statistická ročenka České a Slovenské federativní republiky 1990. Praha: SNTL- Nakladatelství technické literatury, 1990

Statistická ročenka České a Slovenské federativní republiky 1991. Praha: SEVT, 1991

Statistická ročenka České a Slovenské federativní republiky 1992. Praha: SEVT, 1992

Statistická ročenka České republiky 1994. Praha: Český spisovatel, 1994

Vančurová, A., Láčhová, L. Daňový systém ČR 2008. VOX, 2008. ISBN: 978-80-86324-72-2

www.czso.cz

www.epi.sk

www.euroekonom.cz

www.finance.cz

www.mfcr.cz

www.mfsr.sk

www.minv.sk

www.wikipedia.org

Seznam tabulek

tabulka 1-vývoj daňových příjmů FO	18
tabulka 2-vývoj HDP 1990-2007 v ČR.....	18
tabulka 3-vývoj daňové kvóty z daně z příjmů FO.....	18
tabulka 4-vývoj daně z příjmů PO	19
tabulka 5-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO	19
tabulka 6-daně z příjmů FO	21
tabulka 7-HDP 1993-2006 v SR	21
tabulka 8-daňová kvóta z daní z příjmů FO.....	21
tabulka 9 - daně z příjmů PO (SR).....	22
tabulka 10 – daňová kvóta z daně z příjmů PO	22
tabulka 11-sazby daně z příjmů FO v SR (1998).....	28
tabulka 12-sazby daně z příjmů FO v ČR (1998)	28
tabulka 13-nezdanitelná část základu daně (ČR, SR,1999)	29
tabulka 14-sazby daně z příjmů FO v ČR (2000)	31
tabulka 15-sazby daně z příjmů FO v SR (2000).....	31
tabulka 16-sazby daní z příjmů FO v ČR (2001).....	32
tabulka 17-sazby daně z příjmů FO v SR (2001).....	32
tabulka 18-nezdanitelná část základu daně (ČR, SR, 2001).....	32
tabulka 19-sazba daně z příjmů FO v ČR (2002)	34
tabulka 20-sazby daně z příjmů FO v SR (2002).....	34
tabulka 21-nezdanitelná část základu daně (ČR, SR, 2002).....	35
tabulka 22-sazby daní z příjmů FO v ČR (2003).....	36
tabulka 23-sazby daní z příjmů FO v SR (2003)	36
tabulka 24-nezdanitelné části základu daně (ČR,SR, 2005).....	39
tabulka 25-sazba daně z příjmů FO v ČR (2006)	41
tabulka 26-nezdanitelná část základu daně a slevy na dani (ČR, SR, 2006)	41

Seznam grafů

graf 1-vývoj daňové kvóty z daně z příjmů FO (ČR)	19
graf 2-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO (ČR).....	20
graf 3-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů FO (SR)	22
graf 4-vývoj daňové kvóty z daní z příjmů PO (SR)	23
graf 5 - srovnání daňových kvót z příjmů FO.....	24
graf 6-srovnání daňových kvót z daně z příjmů PO	24
graf 7-vývoj daňových kvót v EU od roku 1995 do roku 2006.....	47